

Orson Welles al castell de Cardona (1964)

CRÒNICA SOCIAL. L'octubre de 1964, el polifacètic director cinematogràfic Orson Welles va rodar durant quinze dies a la col·legiata romànica de Sant Vicenç de Cardona, situada dins el castell, "Campanades a mitjanit".

Foto: Antoni Quintana Torres (ACB).

La pel·lícula és coneguda també com a "Falstaff", personatge que interpreta i dirigeix Welles, al centre de la fotografia, acompanyat d'un dels actors i d'un dels tècnics. Al fons, en lloc d'altar hi ha el tron. L'alçada de les columnes gòtiques i l'interior de la col·legiata van convèncer Welles per fer-hi la part central del rodatge, que després del muntatge de la catalana Elena Jaumandreu, va significar més de mitja hora real de projecció. Paradoxalment, en estar molt juntes les columnes dificultaven la il·luminació. Al fons, es pot apreciar l'encarregat de la llum, dalt d'una escala, amb qui Welles, de veu profunda i tremenda, va mantenir una forta discussió sobre la dificultat d'encertar la millor llum artificial. Segons "La Vanguardia", unes 300 persones -la majoria barcelonines- van participar-hi com a extres. De la seva estada a l'hostal Perico, les germanes Davins recorden que menjava sovint escudella i carn d'olla, i fins i tot asseguren que va ser l'introducció del whisky a la vila. La seva imatge es completa amb una panxa grossa, una capa negra i un puro havà.

Després de visitar castells de Suïssa i Castella, Welles va trobar entre les runes del de Cardona l'ambientació adequada per reflectir la cort anglesa de començament del segle XV, quan durant la Guerra dels Cents Anys (1337-1453), Enric IV dels Lancaster assoleix el poder el 1399 després d'haver participat en la mort del rei Ricard II i Enric V assoleix el poder a la mort del seu pare el 1413. A més de Welles, els protagonistes de la pel·lícula van ser John Gielgud en el paper d'Enric IV i Keith Baxter com a Enric V. Entre les actrius, la francesa Jeanne Moreau com a Doll Tearsheet, la britànica Margaret Rutheford o Marina Vlady. La pel·lícula no va tenir èxit comercial en el moment de l'estrena, potser per una representació molt teatralitzada dels textos de Shakespeare, tot i que va guanyar un premi tècnic al festival de Cannes, el 1966. Amb els anys, alguns crítics la van reivindicar com una de les grans obres de la història del cinema i Welles la considerava la seva obra mestra.